

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. Szechenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok...
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények sde intéendőik.

Bérmertelen levelek csak ismert kszektől
fogadtának el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben bárhöz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábspeticser egyszeri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilváltár 4 hasábspeticserért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Szerda, December 29

257. szám.

Czéltabla ellenzéki lögyakorlatokra.

* Erdemes volt-e születni a Magváltónak? Javult-e halála által többségében az emberiség? Fölséges tanai, meghatározó szenvedései, isteni önfeláldozásától tisztult-e a közfelfogás és közérköcs? s történelmi szárazanyag — vagy szellemi örökhatás, kötelező és lelkesítő örök példa-e eszményi élete a betlehemi jászoltól a Golgotha keresztjéig?

Sokszor hánytorgatjuk elméinkben a főnebbi kérdéseket, s ha aztán belépülantunk az „igazság túlkörébe“, s az „élet mesteréhez“ fordulunk válaszért: tükörképben, mester ajkáról egyet látunk, hallunk, azt hogy — az emberi lét külformáiban folyvást változik: erkölcsi tartalmán ellenben még a kereszténység sem lendíthetett sokat, s attól a bunkósbottól, amivel Kain az első oltárnál ütötte föbe Ábelt, görög cserép, római kard, középkori máglya, Napoleoni ágyu, muszka bitófa és ir dynamit mind-mind az — emberi érdek és emberi szenvedély szolgálai és eszközei, s jótékony és alkotó szeretet emésztő és pusztító gyűlöletlen föllükkeredni soha, de soha nem fog.

Tengerré áradt, egész oceánra az a vér is — köny is, ami nem vesz el nyomtalanul az idő homokjában, hanem a történelmi óriási medencéjében egyesül és szaporodik évről évre, de ha minden erkölcsi halottnak vagy lebunkózott aldozatnak külön sirhalma volna a föld föületén, a jelen nemzedék már bajosan találna egy tiszta helyecskét, ahová tűzhelyet és hajlékot építhetne.

S emberi érdek és szenvedély ez átkos befolyása tatan sehoh sem érvé-

nyestül oly rohamosan és végzetesen, oly kiméretlenül és könyörtelenül, mint a — politikában!

Ime egy bizonyosság a sokból...
Pár év előtt egy fiatal magnás terelte magára a közfigyelmet. Tekintélyes vagyon s oly fényes név örököse, mely Magyarország újjászülésével elválhatlanul összeforrt a történet lapján és a nemzet kegyeletében.

Ellenzéki lapok mindennap tudtak újat és szépet mondani e „lángeszűl és lelkesedési fiatal föurró“, s különösen közgazdasági nézeteit egy anyagi jobblét előhírnökei és fötétélei, tényezője és záloga, szóval valóságos nemzetgazdasági magyar evangélium gyanánt magasztalták.

Tiszta Kálmán, hazafiságát jellemző élelnek érdeklődéssel kísérté a váratlan „tünemény“t első szavától és fölépésétől, s egy napon aztán oda lépett s így szólott hozzá: „Rendelkezésére bocsátom gróf ur a megfelelő tárczát, korlátlan szabad mozgással. Gazdagítsa és boldogítsa a nemzetet, s valósítsa meg tetteiben, amit eddigelé szóval sürgetett és ajánlt.“

Szechenyi Pál, mert róla van szó — hitte és érezte, amit hirdetett és követelt, s nagy öse, a „legnagyobb magyar“ nyomdokain habozás nélkül kész volt kockáztatni és fölajdogni ideiglenes népszerűségét azon örökkévalóért „ami alóé virágkelyheként sokszor csak század múlva, de okvetlenül kinyílik és dícsőség illatát árasztja a jók, nemesek és igazak hamvaira.“

Miniszter lett, s bár Apponyi gróf „nyilvános élete egyik legfájdalmas csalódásának“ nevezte e kiváló elvtárs és benső barát elvesztését, s az ellenzé-

ki sajtóban époly állandóan összenőtt innen fogva Szechenyi nevével a percat mint korábban a magnifica! egy nagy eszme és nagy vállalkozás egy csapással pártkülömbőség nélkül a fiatal miniszter diada szekere köré csoportosította pálmáigak — és hozsannák-kal az egész nemzetet, s ellenzéki tollak és keblek csakugy hízta a büszke-égtől, hogy az országos tárlat megteremtője a baloldaltól ült be a bársonyszékbe...

Az országos tárlat valóban a Tiszakorszak egyik legnagyobb ténye. Álom és remény, valóság és kép élet ragyogó színpompával bontakozott ki a nemzet és a nagyvilág szeme előtt. Haladásunk és elmaradásunk, létező és hiányzó, siker és regeneráló hatást gyakoroltak az egész országra, s önértzet és készségben belső és külső válságok elhárítására vagy leküzdésére oly tényezőket adtak a hataom kezébe, amik fölértek évekkal munkában és időben, milliókkal és milliókkal pénzben.

A kétségbeesés és elcsüggedés sötét árnyékát hosszú időre elriasztotta a magyar földről az — önismeret és önbecsülés, melyet mesés kincsébe töltött a külföld őszinte csodálata és hódolata.

Anyagi, erkölcsi és politikai eredmény oly tetemes és teljes volt, hogy a magyar trón fenekölt szellemű örökösének ifju szíve túlaradt az örömtől s ellebbent ajkáról az az édes név, aminek külön lap jár aranykerettel a magyar történelemben: „imádott magyar hazám!“

A kormány Benjamina csak egyben tévedett, a költségvetésben. Régi ellenzéki szemüvegen át nézve az országos állapotokat, kicsinek és szerénynek tervezte a tárlatot, s amiért akkor ellenzéki oldalról is tömjéneztek neki: ma „czél-

táblául használják lögyakorlatokra“, hogy erőszakosan határt nem szabott a nemzeti fölbuzdulásnak, s az eredeti költségvetés filléreiből gátat nem épített a régi arányok kitágítása és patákból folyóvá áradása elé.

A Tiszakormányának általán egyik cardinalis — hibája? nem: erénye az az aggyalagos gazdálkodás a nép veritékével és a közvagyonnal, a mi miatt koronként póthite-re szouul ugyan, de viszont meg is takarít sok egy milliót, a miket elődei könnyű szívvel praelimináltak s így ellenzéki szemrehányás és vádaskodás nélkül szélnék bocsáthattak.

E tulkiadás közül gyümölcsözőbb és indokoltabb egy sem volt — a kiállítási deficitnél, s ám bocsássa Szechenyi gróf általános népszavazás alá: sajnálja-e a nemzet az egy milliányi plusköltséget, a mit póthittel a tárlat címén kell földözni? Életünkkel kezkeskedünk, hogy százezer lelkesült nem-mel szemközt legfölebb száz susogó igen fog elhangzani magyar ajkáról.

— A román külügyminiszter a monarchiakkal kötendő kereskedelmi szerződés tárgyában az idevonatkozó korábbi híreket megerősítőleg felelt egy interpellációra a román kamarában. A külügyminiszter nyilatkozata után remélni lehet, hogy miután már mindkét állam megpróbálta a vámháborút, végre mégis csak létrejön Ausztria-Magyarország és Románia közt a kereskedelmi szerződés, mely mindkét állam kölcsönös érdekeinek megfelel. A román külügyminiszter elismerést érdemel azon nyilatkozatáért, hogy maga a román kormány is keresi az utakat és módokat, melyek ilyen értelmi szerződés létrejöttét lehetőssé teszik.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A szabadulás.

Irta: MOLNÁR LÁSZLÓ.

(Vége.)

... Hideg téli alkonyat volt, mikor Bárdi Miklós az oromvári állomástól neki indult a világnak.

Hűs metsző szél fujta az országot havat szemel kezé és a daróc-öltöny feltűrt gallérjával csak félig-meddig fedett arcot kékes pirosra festé a korai hideg levegő. — Már jó utat halad, midőn azon vette magát észre, hogy mióta elindult, folyton övéiről, otthonáról gondolkodott... Ugyan élnek-e még szülei? Ha élnek, nagyon öregek lehetnek már, hisz ő is milyen öreg. Vajon az a szigorú ember, kinek átka még most is visszhangzik lelkében, megnyugodott e már a kissebik, a kedvesebbik fü elvesztésén, és a megtért bűnöst vajjon befogadja e házába? Hat az a jó asszony rá ismerne-e, aki még a gyilkost is megtudta siratni? Ezek a kérdések — az édes anya könyei, — fájtak mindig, de hát még azok, miket a leánynak okozott, akit kénytelen volt épen az esküvő előtt elhagyni. Vajon ő-e még? Bizonyosan férjhez ment máshoz. Ki lenne hü egy gyilkoshoz?

De miért is gondol ezekre Bárdi Miklós, mikor ő ugysem akar hazamenni? El a gondolatokkal Keserű daccal veti hátra fejét és mintha kisértő gondolatait akarná elűzni, sebes lépteket vált és majdnem futva halad előre. De hát hová is megy? Hiszen ő egész más irányba akart indulni és ime arra az utra tévedt, mely Iharosba vezet.

Hirtelen visszaakar fordulni, de... hová meune most, midőn az est is beállott. A felhőtlen égbolton kigyult csillagok olyan békéltetően mosolyognak feje fölé. A hold is épen most jött föl a láthatárra, reszketeg fénye ezüst színben csillogtatja az elterülő síkság hőmezejét. Egy sötét körvonalakban feltűnő, távoli torony estharangja olyan hívogatólag hangzik a pusztá méla csöndjében.

Bárdi Miklós megáll... Ziháló mellett ellentétes érzelmek dalják s forró agyát megnépesíti a képzelműs visszataszító, majd csábító alakokkal. Elszántság, majd kétségbeesés ül arcára, melyre a szenvedés ugyis annyi barázdát szántott már.

— Iharosi emberek. — suttogja lázasan, — kik velem együtt éltétek gyermekeiket, köztétek megy a testvérgyilkos, csak mutogatatok rá ujjal... Édes szülem csak zárjátok be előttem a ház ajtaját, hisz a gyilkost nem lehet tárt karokkal fogadni. — De most már azért is haza megyek! — Nem ijedek vissza egy élő embertől sem...

— De hát attól a halotttól? —
— Ki mondta ezt? — kérde Miklós rémülten saját fölébredt lelkiismeretétől és tápmolyogva dől egy elért kut vályájához. Ugy reszketett a hidegtől és az igazságtól... Midőn lassankint visszanyerte bígadtságát, körülnézett a tájekon amennyire a félhomály engedte.

Nagyot dobbant Bárdi Miklós szíve. Mintha amott nem messze az iharosi füzes tő jégtakarója csillogna elő a tarolt füzágak közül. Mintha az a sötét toronyforma az ő falujának tornya lenne. Hát az a szélmalom által környezett kis erdő nem az iharosi temető-e? Az, valóban az!

Bárdi Miklós felugrott, mint egy megriasztott vad és futott előre, futott lélekszákadva.

Elérte a befagyott füzeset, ráismert már az iharosi toronyra és elérte a — temetőt is...

Legelőször a halottal akar találkozni, legelőször attól kér bocsánatot és aztán megy az élők közé. Nem keresi a temető kapuját, átugrik a széles árkon és már a sírok közt tévelyeg. Meg-megáll, lehajol és a sírok közt tévelyeg. Meg-megáll, lehajol és a sírok közt tévelyeg. Meg-megáll, lehajol és a sírok közt tévelyeg.

Nem suttognak azok semmit, száraz ágaiikat egy-egy meglebbeső szélfuvalom veri össze és hullajtja a havat a sírok kopár hantjai fölé...

Bárdi Miklós a temető barangjához ér, melynek hosszú lába a nagy kereszt me lé van beásva. Kimerülten roskad a kereszt alá,

majd felúz a kifeszített isten-emberre, mint-ha kérné, hogy testvére sírjának felkeresésében segítségére legyen.

Előbukkan a hold egy felhőrongy mögül s odaveti halvány világát a nagy kereszt környékére... Bárdi Miklós kitörő zokogással üel meg egy korhadó tölgyfakeresztet, melyre nagy iromba betükköl van bevéste: „Itt nyugszik ifjabb Bárdi András, élt 18 évet.“

Az a leket tépő fájdalom, melynek zokogó szava az égig felhangzik a temető csöndjében, az a könyvpaták, mely leolv szítja a sírdomb vastag hóleplet, vajjon elég-e egy testvérgyilkos lelkiismeretének megnyugtató-sára? Oh ez talán elég és nem az a 15 éves rabtság, mely még jó lehet arra nézve, hogy nyomasztó magányával a bűnbánatra jobban elők szítse egy szenvedő test százszor szenvedő lelkét...

Bárdi Miklós sokáig zokogott öcsé sírja fölött. Aztán felkelt oly nyugodtan, mint soha eddig. Epen indulni akart kifelé, midőn egyszerre egy másik sírdombra tapadtak kisírt szemei. Villámgyorsan hajol le és a rémület elhaló hangján tagolja a keresztelését szavakat: „Itt nyugszik öregebb Bárdi András, élt 45 évet.“

Sírni nem tud már, könyei elapadtak, de ezt a néma, hangtalan fájdalmat, melyet egy könyösepp sem enyhít, Bárdi Miklós nem bírja elviselni.

— Ez t is én öltem meg. — Susogja és eszméletlenül terül el a földön.

... Nem sokáig feküdt Miklós hóba... A z, ki a nagy keresztől örködve uézett reá, nem engedé őt nyomorultul elveszni.

... Tegnap erős szél fujt, az iharosi temető csöze: az öreg Zanócz a szél törtelte száraz gallyakat még viradat előtt akarta összeszedgetni, mert bizony ilyen hideg télben ezt más is meglehetné, akit pedig sem ez a dolog, sem az a tűzrevaló meg nem illet. Ott botorkált már az öreg a temető kapuja előtt. Nehézkes léptekkel halad a nagy kereszt felé s mire odaér, már reggeli világság veti fényét Bárdi Miklós

kékülki kezdő fagyos arczára. Az öreg meg-hökkenve áll meg és azt gondolja magában, hogy az általa őrzött temetőben már temetőtlenül is fekszenek a holtak. Mert, hogy ez az ember meg van halva, az világos, de mit csináljon vele?

Hirtelen egy sebes szélroham süvölt keresztül a temető fáin, megcsörg-ti a keresztfa bádóg cifraságait, meglödi a kis harang kötelet, — egy kondulás hallatszik a holtak országnak csöndjében és — Bardi Miklós felajítja szeméit. — Merveen néz az előtte álló emberre. Hamar felismeri; 15 év előtt is épen így nézett ki. Lassu hangon rá szól:

— Kézd jár itt Zanócz? Segítsen... Az öreg most nézett még csak nagyot Honnan ismeri őtet ez az idegen ember? Lehajol hozzá, felemeli és kérdőleg bámul reá.

— Hát nem ismeri kénd? En vagyok Bardi Miklós, szölt ez, és rámutatva az egyik keresztre, balkan bozzá teszi.

— Ennek a fia...
— Meg ennek a bátyja, — szölt meghatva az öreg. — tudom már. Hat megjött kelméd?

Miklós válasz helyet reszkető hangon így szölt:

— Edes anyámnak nem látom itt a kereszt-fáját. Ugye, él még?

— Bizony a csuda, hogy él, — felel az öreg. — Sokáig siratta az Andris gyereket, aztán meg szegény megholt urát, édes apádat s aztán...

— Aztán? — kérde remegve Miklós.
— Hat aztán meg — kelmedet is no.

Sokszor emlegeti Miklós fiát és várja a hazatérését. Hja hiába, az édesanya csak édesanya marad. A halottakért az élővel vigasztalja magát, még ha az az élő...

— Ne mondja kénd ki, — vágott közbe indulatosan Miklós. — Megszenvettem érte.

— Isten látja lelkemet, nem akartam rosszat mondani édes öcsém. De hát azt hittem, hogy ezt a dolgot most már köznyelben veszi vagy veszed. Már csak így szólhatlak, hisz egész gyerek voltál, mikor elvitték. Tizenöt esztendő nagy idő! Sokan azt

helyi vasut
gnapi számá
ja a követke
az iskolában
lejejt plajbá
ben egyszer,
zsi a fejemre
n a g hágott
Igazgatóság
gy el nem
porrá törtett.
erve, hogy
állott meg
nikor hoz
mit sem fe
al ma elérték
onalban fek
ez a mély-
an. Ma egy
utolsó kimu-
tegről szólt,
Azóta követ
méternél az
agyag. 109.24
barna agyag.
110.42 m.
ró márga dara-
gás, barna fő-
2.25 m. sárgás
éppen olyan
találtatt.
türk meszes
m. Szürkébb
b kaviccsal.
igen parázs
voina; kevés
enyős kékes
v darabokal.
vonalban az
szegled utcai
önló réteget
láltak s az
gban tartott
ke homokos
esnek találjuk
mpion előtti,
sánál eddigél
okos vagy fő-
k. Az agyag
s illetve ho-
mpion előtt
tattott A má-
tértől 35-95
0-51-ig, a ne-
dők 63-56-tól
56 m-ig ter-
gert ma érték
szegled utcai
ouó mélység
Az agyag ré-
szintűre buk-
Aradhoz kü-
vetkező eset.
gény melyen
ozán egy ház
t a falu re-
hamar elmult.
darabot do-
ben. A bérlő
te, mert kü-
kő csőrüm-
gyik ablakát,
ős követelte,
ja, hogy meg-
tiporj. Hát
vert. Ah! ha
keljen, ugy
mat, — s ez
veredőra szá-
daugrott s ki-
veszve!
gyverzett Er-
a gróf felé
gvédeni azt a
brökkön tartó
nyal fordulek
állók ön előtt
gyot vétettem
it az imént
önnek, üljön
el ép oly ke-
szályrészre az
z enyimmel. Ó
ivemet, ő az,
ány ember az
gemnek!
alávaló egy
Zoltán, a dü-
m mesterként
lovagias uton
gyet elintézni,
a ki közülünk
szörnyeteg ité-
teget-szobában;
s néne, cse-
st esznuadt
rugalmat; bo-
magadhoz a
zé imáját a be-
lkodott körö-
szegény nehéz
vart csak meg.
y fehér függő-

hogy térték meg neki az ablak árát. A kár-
nak azonban nem akadt megtérítője s ennél
fogva az ügy a község bírójá elé került. Mint-
hogy a tettest a vizsgálat nem tudta előkeríteni,
a bíró a következő salomoni ítéletet hozta;
A tettes nem tudatódván, a kárnak pedig
egyenest az árendás ur az oka, mert ha ő
le nem hajlik, akkor a kő az ő fejét találva,
nem fogja b törni az ablakot. Ennél fogva,
mintán az ablak egyenesen az árendás ur
„javára” tört be, ilik, hogy a kárt ő fizesse
meg. Ez a salomoni ítélet annyira megtet-
szett a regálebérlőnek, hogy nagyot nevetve,
rögtön kiíratte a betört ablak árát és az
ítéletben teljesen megnyugodott. Az esetet
— ugyan nem azért írja meg mintha elé-
gedetlen lenne, hanem csak azért, hogy tudja
meg a világ, miszerint vannak még bölcs
bírák, kik ily jó ízű igazságot tudnak szol-
gáltatni.

— A sah új tésztája. A persa sah ud-
varában rövid idő óta minden héten egyszer
egy új tésztanem kerül az asztalra, mely
ugy a háremhölgyeknek, mint az udvari méltó-
ságoknál nagy kedveltségre tett szert. —
Néhány hónapja a palota konyhájába alkalm-
mazott bécsi szakács, ezzel az étellel kellem-
es emlékeket ébresztett a magas uralkodó
szívében, hogy ugy ne mondjuk — gyomrá-
ban, — abból az időből, mikor ő felsége Eu-
ropában járt, Az új étel ugyanis, mint azt
egy a persa sah asztalánál étkezett európai
diplomata elárulta, nem egyéb mint — kö-
zönséges császár zsemlye, melynek ropogós
mivolta az édeségekkel torkig jóllakott per-
sáknak rendkívül izlik.

— Megtérített férj. Ajánljuk a fiatal
asszonyok figyelmébe a kinek férjei szeret-
nek „éjjelenni” a következő történetét: „X
ur szokása szerint késő éjjel, kissé „tulvidor”
állapotban ér haza — sok vesződs után
beletalál a kulcslyukba s felnyitja az előző-
ba ajtaját; e pillanatban nagy rémületére —
egy férfi esik karjaiba s X. ur iszonyat
széjtve, dühötől elkapatva megragadja a sötét
alakot s kilöki. Aztán neje haloszobájába siet
otthelől indulattal tárja fel az ajtót —
s ime ott látja bájos hitvesét a legmé-
lyebb álom közepette, bizonyára róla álmo-
dozva. Eközben a házmester meghallva a férfi
esését, odasiet, a sötétben emberi alakot lát
szótlanul a kövezeten heverni — rendőrrét
siet, aki lámpafénnyel konstátálja, hogy a
kidobott ember — egy kitömött, felöltözött
bábu. — Mig ezek lenn az udvaron folytak,
a kijárandó férj odafönn benne volt a legelő-
kelőbb otthelől dühben. Egyszerre megjelen-
ik a házmester s egy fekete alakot tolvaj
előre kéri: „ide tartozik ez az ur?” A férj
megfordul, meglátja a bábút, megéri felesége
cselét, örül, hogy nem őt meg embert — s
azóta nem éjjelen, nehogy véletlenül egyszer
eleven alak akadjon karjai közé.” A dolo-
ban legszebb az urj meg történet.

— A muzulmán karácsonya. Mióta
a civilizáció elérte őket, azóta Bosznia és
Hercegovina is élvezik a „krisztkindli” gyö-
nyörűségeit, de az idén történt legelőször,
hogy a karácsony egy igazhívő muzulmán
is ajándékot hozott: szép fényes ragyogó —
tisztí kardbojtot, és hadnagyi csillagot. A
megajándékozott egy embreséges hive az iz-
lámunk s pogára ez okkupált tartományok-
nak: Cengiczer Omer bég, a ki egyéves önkén-
tesséink karácsonyi előléptetése alkalmával

hadnaggyá nevezetett ki. Omer bég az első
muzulmán tiszt hadseregünkben a Focsában,
a hol eddig mint tartalékos altiszt álló-
masozott, — nem kis feltűnést fog kelte-
teni, ha Cengiczer Omer bég közös had-
seregbeli hadnagya a bosnyák ezredek
buszavirágkék egyenruhájában, kardosörtetve
végig sétál a városka utcáin. Omer bég kü-
lönben az első bosnyák nemesi családok egyi-
kéből való s ősei nem egy lapot irtak kard-
jakkal a bosnyák s később a török történet-
ben Híres hősök voltak már egy fél évszáz-
addal ezelőtt a mikor Lázár boszniai vajda
oldalán és Hunyadi Jánossal küzdöttek a Ri-
gó mezőn I. Murad ellen, később pedig szá-
mos híres oszmán vezér származott közülök.
Az ősi család késő sarjadékából, a kinek ősei
együtt küzdöttek a magyaréval, bizonyára
derék tisztje válik az osztrák-magyar hadse-
regnek.

— Az „Anker.” A legutolsó évi zárlat sze-
rint a halálesetre nyeresémmel biztosítottak
az évi díj 24%-kát kapják osztalékképpen.
Az 1885. évben lejárt gyermek-biztosításokra
(E. táblázat) 37.2% nyeresémmel osztalék esik,
s így minden biztosított 1000 frt helyett
nyeresémmel együtt 1372 frt fizetett. —
Folyó évben November hónapban 778 bevallás
1.978.894 forint összeggel lett benyújtva.
Kiállítottat 649 szerződés 1.891.479 frt tö-
kéről. 1886. január 1-től benyújtottat 7766
bevallás 18.675.080 frt összeggel és kiállítottat
7181 szerződés 17.344.069 frt tökérről. —
A biztosítási állomány 1885. végével 73928
szerződésben 146 millió 605.064 frt volt.
Fenállása óta a társaság lejárt biztosítások
után 40 millió forintot fizetett. — Díjtáblá-
zatok és felvilágosítások a magyarországi
vezérigénységnél Budapest, Deák tér 6. sz.
a társulat saját házában.

Hogy tanulom szerepeimet?
Istenem! ennek leginkább az én kedves és
áldott háziarim lehetnének megmondhatói,
levén az én szobám éppen az ő haloszobájuk
felett s miután többnyire este szoktam tanul-
ni s est, ha jól vagyok disponálva, néha
a késő éjbe benyúlok: nagy szerepeim árát
rendesen ők fizetik meg édes álmaikkal. —
A rossz szokásom van ugyanis, hogy nem tu-
dok nyugodtan ülve tanulni. A tizedik sor-
nát már izgatott vagyok és nyargalok le
fel a szobában, mint egy vadállat a ketre-
czében.

A mult napokban egy délután lemegyek
házigazdához. Az egész család szokatlanul
bágyadt. Az ur egy divánon alszik, pedig
már négy óra felé jár az idő. Ez reudus dél-
utáni álom nem lehet, gondolom. Itt valaki
beteg a családban. Kérdezősködöm s meg-
nyugtatom, hogy mindenki egészséges. De
eközben oly sajátosság szemrehányó fekin-
teteket vetnek reám, hogy kezdtem zavarba
jönni. Végre Róza kisaszony azt kéri tőlem.
— Mit fog legközebb játszani?
— Gertrudiszt Bánk-bánban.
— Nagy szerep az?
— Nem annyira nagy, — mondtam —
mint inkább nehéz.
— Es mennyi idő alatt szokott egy ilyen
szerepet betanulni?
— Hát az jnem mindig egy formán

— Mitéle hirt hoz? beszéljen, nem
tudok addig meghalni, míg nem látom őket!
— Eljönnek! csak nyugalom gróf ur:
az imint kaptam a sürgönyt! a délelőtti vo-
nattal itt lesznek.

— Itt lesznek? sohajtá lány bána-
tossággal s szemében az öröm sugára vil-
lant meg.

— Adjatok rám a ruhámat Igen nem
tudok tovább feküdni. Majd abban a karszék-
ben várom be őket. Oh Istenem! de hát lehet-
séges-e az, hogy még egyszer látni fogom a
nőmet, Evelinet? azt a magasoslelkű asszonyt
és gyermekemet, kik után annyira vágyódik
a lelkem? Ugy-e mondtam, ismétlé névezve
örömmel és erővel, hogy a nőnek nemes szíve
van, s ha meghallja, hogy ilyen nyomorult
állapotban vagyok, hát eljön, meg fog száni.
Igen, tudtam. Eljönnek, s megindulnak majd
az én szörnyű szenvedéseimen, és én bo-
csánatukat megnyerve fogok meghalni.

A délelőtt folyamán csakugyan megér-
kezett Eveline, gyermekei és Alder Aldrien
unokafivére kíséretében.

Evelin halványan, a bánattól és izga-
lomtól feldult arccal lépett a szobába, hol
szerecséttlen férje haldokolt.

Zoltán láztól égő ajkáról az öröm ké-
jes felkiáltása hangzott el, midőn szeretteit
maga előtt látta; arcában vér s ökellet s sze-
meiben tuvilági tűz lángolt. Megfeledezve
mindenről, hirtelen felugrott s a következő
pillanatban, elgyengülten neje lábai előtt
rogyott össze.

Aldrien és az orvos felfogták s vissza-
segítették a karszékbe, de ő még folyton
görcsösen szoritá száraz ajkaihoz neje kezét,
s szeméből nehéz, forró könnyek pergették alá.

(Vége köv.)

meg; egyszer fogékonyabb az ember, mint
mászor.

— Ezzei körülbelöl mikor lesz kész?
kérdézi tovább szorongással.

— Oh már kész vagyok. Az este nem
feküdtem le addig, míg egészen be nem
tanultam.

— Hála Istennek! törnek ki valamennyi-
nyien. Hiszen kegyedtől már három éjszaka
nem aludtunk, oly borzasztó kopogást vitt
véghöz a fojúnk felett; ez a szegény Mátyás
már egész oda van. Ugyan az Isten áldja
meg, hogy nem tárad el abban a borzasztó
trappolásban.

No, gondolám magamban, szedheted
össze a sátorfádat, mert hogy innen kidob-
nak az kétséget nem szenved.

— Jól van, szóltam végre elszántan,
reggel utána fogok nézni, hogy mielőbb lak-
kám legyen, azonban tizehatodikáig en-
gedjék meg, hogy itt maradjak. Ez idő alatt
ígérem, hogy 9 órán túl egy lépésemet sem
fogják hallani.

— No no — kacagtak — hiszen még
nem mondtuk fel s nem is bocsátjuk el.
Mindössze az a kívánságunk, hogy ha éjjeli
12 órakor szokott sétálni, úgy húzzon fel
egy sarkatlan cipőt és sétáljon, ha kedve
tartja, de úgy mint eddig tette, nem lehetne
kiállani.

Azt kértem aztán, vaának-e még töb-
ben ilyen áldott j-szívű emberek a világon!
A mi különben egyébként a tanulást
illeti, ha feladatom olyan, a miért lelkesü-
lök ez, kimondhatatlan élvezet reám nézve,
ilyenkor valóságos láz fog el s nincs olyan
érdek, mit háttérbe ne szoritna előttem az a
kérdés: milyen sikerrel fogom feladatomat
megoldani. Nem megy ki eszemből pillanatra
sem. Ezzel a gondolattal kelek, ezzel fekszem
ezzel járok és kelek. Gyakran megcsik, hogy
megyek az utcán s ösméremem köszöntőjét
nem viszonom. Mennyi haragot vettem már
ezért magamra, pedig nem haragudnának, ha
tudnák, hogy én ilyenkor talán Murány vá-
rában vagyok s mint Széchy Mária hallgatom
deleczeg Vesselőnyi szerelmi vallomását,
vagy pláne ott bolyongok valahol a Nilus
partján Egyiptom forró ege alatt, s gondol-
kozom: milyen is lehetett annak a csodás-
asszonynak a szerelem, a kinek csókjaiért a
világ uralmát dobták oda, kinek alakja fo-
galmaikban, mint a női csáb megtestesülése
tünik elő.

Es ilyenkor pillanatokra elfeledem hely-
zetem gyarló kicsinyes voltát. Fényes ragyo-
gó világok tárulnak fel előttem. Belőjük mé-
lyedek; keresem kutatom titkait s midőn
megérek, lihegve, fáradtan kimerülten, mid-
dig hozok magammal valamit, a mivel gaz-
dagabb vagyok. S ha a szinpadon észre vesz
ön bennem olyat a mi igaz, a minek némi
értéke van, az mind onnan való. A nagyok,
az erősek, a valódi művészek sokat hoztak
el: felékesítik magukat e büvös világok ös-
szes kincseivel; én kicsiny és gyöngye vagyok
s e vakító fénynek nem kápráztathatom a
világot, habár lelkem összes erejét e csásbnak
áldozom is.

Mindgye! Hiszen gyönyörű maga a küz-
delem. Töreksem tehát a cél felé s úgy
fogok elesni, mint egy bátor harcos: megó-
rizve az utolsó pillanatig a művészet iránti
rajongásomat és illuzióimat.

Isten önnel!
Hunyady Margit.

S z i n h á z .
Kárba veszett a Solymossy trémája. A
mint lámpák előtt megjelent telt ház és taps-
vihar fogadta. Első vendégszerepléseül „Az
árendás zsidó” került színre. S ha
Solymossy csakugyan trémázott, e tréma
bizonyára nem fog a művésznél többet elő-
fordulni, mert tegnap este meggyőző lehetett,
hogy a közönség játékát mily óriási rokoni-
szerv és lelkesedéssel fogadta. Játéka csak
ugyan méltán kiérdemelte a közönség elis-
merését. Blum David alakját a legfinomabb
árnyalatokig pompásan eltalálta. S hogy e
játék mennyire elérte a komoly művészet
azon pontját, mely már kicsinyes hatásvadát
szaból nem esik túlzásokba, bizonyítja, hogy
a drámai jelenetekben még a zsidó jargont
sem használta, hogy a szavai a komoly ha-
tást (ne tévesszék. S bár a figyelem nagy-
részt az ő alakításában központosult, a többi
szereplők is, kik mindannyian szépen ját-
szottak, arattak tapsokat. Lászy né Blum
Dávidója igen kedves alakítás volt, s épen
odaillotta Solymossy mellé. Ö r l e y F l ó r
án ak is ritkán láttuk oly kedves szerepét
mint Betti, s mellette Hadayt is dicséret il-
leti. Mándokynak is vo tak jelenetei, melyek-
ben igen szépen és sikeresen játszott. Apai
örömeinek kitérősei, midőn régt elvesztettnek
bitt gyermekét feltalálja nagyon sikerültek
voltak. — A többi szereplők is hozzá járul-
tak az est sikeréhez, s így az előadás min-
den tekintetben sikerültnek mondható. Az
árendás zsidó különben is mint jó népszimű
és mint tendenciózus darab megérdemli, hogy
még találkozzunk vele a szinpadon. Soly-
mossy ma és holnap is folytatja vendégsze-
replését. Különösen felhívjuk a közönség fi-
gyelmét a „Furcsa háboru” holnapi
előadására, melyben ő játsza a tulipán ke-
reskedő, s e szerepben hatalmasan érvénye-
sül Solymossy komikuma.

Sylvester estén pénteken este a színház-
ban érdekes előadás lesz. Solymossy

utolsó fellépéül és jutalomjátékára „A ve-
teránok” Berczik Árpád e rendkívül mu-
lattató népsziműve fog színrekerülni. Az
előadás ez este 7-kor kezdődik, s 9 órára
már véget ér, úgy hogy még azok is meg-
nézhetik a darabot, a kik valami mulatságban
vagy családi estélyen akarnak résztvenni.
Solymossy a „Vetéránok” ban számos
alkalmi couplettet is énekel. — Ujév nap-
ján rendkívül szép újévi képlettekkal „Má-
tyás király lesz” című kitűnő szin-
mű adatik.

A kincsem-sorsjegyek húzása.
A sorsolás a következő 44 sorozatszám
kihúzásávl kezdődött, a melyeknek összes
4400 nyerőszáma egyenkint 5 frót nyert:
336, 1603, 1819, 2028, 519, 1162, 585,
2732, 271, 2702, 1238, 2742, 410, 939, 2758,
219, 1591, 1527, 2439, 366, 2342, 801, 365,
495, 2398, 136, 942, 787, 196, 1999, 2258,
22, 237, 1102, 1093, 2265, 1887, 2329, 175,
2457, 536, 873, 2891, 2148.

Nyerte továbbá az:
50.000 frtos főnyereményt: 734 sor
19 sz., 10.000 frtot 2293 sor 24 sz., 5.000
frtot: 1280 sor 49 sz., 3000 frtot: 2522 sor
41 sz., 2000 frtot: 2901 sor 25 sz., 1000 frtot
2885 sor 93 sz.

500 frtot nyertek: 1784 sor. 28 sz.,
457 sor. 84 sz.

100 frtot nyertek: 54 sor. 92 sz., 2178
sor. 11 sz., 550 sor. 61 sz., 99 sor. 11 sz.,
2225 sor. 5 sz., 2567 sor. 82 sz., 1436 sor.
74 sz., 2472 sor. 86 sz., 254 sor. 69 sz., 2890
sor. 58 sz.

Ötven-ötven frtot nyertek: 2239 sor.
38 sz., 119 sor. 8 sz., 85 sor. 80 sz., 431 sor.
82 sz., 2198 sor. 52 sz., 1379 sor. 27 sz., 470
sor. 12 sz., 1601 sor. 98 sz., 1854 sor. 53 sz.,
932 sor. 73 sz., 175 sor. 45 sz., 1659 sor.
56 sz., 1488 sor. 85 sz., 1113 sor. 48 sz.,
2116 sor. 20 sz., 541 sor. 97 sz., 1852 sor.
84 sz., 1606 sor. 50 sz. 457 sor. 80 sz., 781
sor. 28 sz.

Legujabb.
A „Debrezeni Ellenőr” eredeti távirata.
BUDAPEST deczember 29. A kép-
viselőház igazságügyi bizottsága Kó-
rossy Sándor Debreczen város har-
madik választó kerületének képviselőjét
választotta előadójául.

FIUME, decz. 29. A kikötőben hor-
gonyzó s petróleum rakodmánnyal meg-
terhelt Calunna nevű vitorlás olasz hajó
véletlen tüzeset következtében kigyuladt
s rakmányostól összeégett.

LONDON decz. 29. Salysbury ha-
Hartingtonnal ki nem egyezik: a parla-
mentet feloszlatni szándékozik.

KASSA decz. 29. Bakar Zsigmond-
nak Verbovay és Babos elleni sajtóperé-
ben az esküdtszék mindkét vádlottat föl-
mentette.

Husarak.
Megállapitva bejelentve 1886 deczemb. hó
29-től január 5-ig
30—36 kr. Rác Györgynéi Czepléd
utca 2599 sz. alatt.
32 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587
szám alatt.
34 kr. Balogh Jánosnál Mester utca
1371 szám alatt.
36 kr. Rác Györgynél Csapó-utca 10
sz. a Rózsátér 10 szám alatt. Erdei János-
nál Hatvan utca 1517 sz. alatt
38 kr. Nagy Mihálnál Péterfia utca
970 sz. alatt.
42 kr. a két izraelita székben a
piacon. — Minden többi bejelentett 27 mé-
szárszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három
székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral
drágább.

Debreczen 1886. deczemb. 28-án.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, csütörtökön deczember 30-án
SOLYMOSY ELEK ur utolsó előtti vendég-
játékául:
Furcsa háboru.
Operette.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

